
Andragoški center Republike Slovenije

Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza

Koordinacijsko razvojna enota PUM

**PREGLED IZPELJAVE PROGRAMA
PROJEKTNO UČENJE ZA MLAJŠE
ODRASLE**

**POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA V ŠOLSLEM
LETU 2003/04**

Avtorica poročila: Mihaela Lovše

Jezikovno pregledala Tatjana Njivar

Maribor, december 2004

KAZALO

1	Pregled izvajalskih organizacij, števila mentorjev in števila udeležencev vseh izpeljav v programu PUM v šolskem letu 2003/04	1
2	Predstavitve programa projektno učenje za mlajše odrasle	2
3	Spremljanje programa PUM v šolskem letu 2003/04.....	7
3.1	Izvajalske organizacije	7
3.2	Udeleženci	8
3.3	Udeleženci po starosti	10
3.4	Udeleženci po izobrazbi	10
4	Izvedba programa PUM v šolskem letu 2003/04	13
4.1	Udeleženci po prisotnosti v programu.....	13
4.2	Analiza projektnega dela	14
4.2.1	Izbirno projektno delo.....	15
4.2.2	Produksijsko projektno delo	20
4.2.3	Interesne dejavnosti	23
4.2.4	Animacijske dejavnosti.....	24
5	Dosežki udeležencev	26
5.1	Osebnostnosocialno področje.....	30
6	Sklepne ugotovitve.....	31

1 Pregled izvajalskih organizacij, števila mentorjev in števila udeležencev vseh izpeljav v programu PUM v šolskem letu 2003/04

<i>Šolsko leto</i>	<i>Izvajalec</i>	<i>Št. mentorjev</i>	<i>Št. udeležencev</i>
2003/04	ANDRAGOŠKI ZAVOD MARIBOR	3	43
	IC MEMORY	3 + 1 pomočnik	44
	SKALA –PUM	3	51
	LU RADOVLJICA	3	43
	LU MURSKA SOBOTA	3	33
	LU AJDOVŠČINA	3	31
	JAVNI ZAVOD MOCIS	4	51
	TIN LJUBLJANA	6	61
	SKUPAJ	30	357

2 Predstavitev programa projektno učenje za mlajše odrasle

Projektno učenje za mlajše odrasle je javnoveljavni program neformalnega izobraževanja, namenjen mladim v starosti od 15 do 25 let, ki so opustili šolanje in so brezposelni. To je izobraževalni program, ki poskuša mladostnike motivirati, da bi se po končanem obiskovanju znova začeli redno izobraževati, usposobil pa naj bi jih tudi za večjo konkurenčnost na trgu delovne sile. Mlajši odrasli, udeleženci tega programa, naj bi spoznali čim več različnih poklicev in hkrati odkrivali svoje interese in nadarjenost.

Najpomembnejša značilnost programa je upoštevanje interesov in sposobnosti udeležencev, ki tudi sodelujejo pri načrtovanju vseh štirih oblik dela. Udeleženci izberejo temo projekta, učne vire, metode in postopke, mentorji pa jim pri tem svetujejo. Ker sodelujejo sami in torej tudi odločajo o poteku programa, se povečuje njihova motivacija za sodelovanje v programu, posledično pa tudi motivacija za učenje.

Ob projektnem delu udeleženci pridobivajo temeljno funkcionalno znanje in spretnosti (npr. funkcionalno znanje slovenskega jezika, matematike, računalništva), pri učenju pa pozitivne izkušnje — te jih motivirajo za nadaljevanje opuščenega šolanja. Izdelajo zaposlitveno strategijo in jasno izrazijo poklicne želje.

Cilji programa so razdeljeni v tri sklope:

- temeljni cilji,
- skupni cilji,
- posebni cilji posameznih oblik izpeljave programa.

Najpomembnejši — **temeljni cilji programa** je pomagati udeležencem pri pridobivanju izkušenj in znanja (oboje naj bi jim omogočilo uspešno nadaljevanje izobraževanja ali uresničenje izbrane poklicne kariere). Drugi temeljni cilji programa so:

- pridobivanje funkcionalnega znanja, ki razvija splošno izobraženost, razgledanost in večjo prožnost mišljenja,
- pridobivanje funkcionalnih spretnosti, ki povečujejo splošno praktičnost človekove dejavnosti in prožnost interesnih področij,
- pridobivanje pozitivnih izkušenj učenja, ki motivirajo za nadaljevanje opuščene šolanja,
- jasno razčlenjene poklicne želje in izdelava poklicne ali zaposlitvene strategije, tako da se udeleženci usposobijo za samostojno načrtovanje izobraževalne ali zaposlitvene kariere,
- razvijanje sposobnosti kritičnega in problemsko usmerjenega mišljenja.

Skupne cilje programa razdelimo na cilje splošne izobraženosti, cilje oblikovanja poklicne identitete in cilje sociokulturnega delovanja.

Med cilje *splošne izobraženosti* sodijo cilji poznavanja različnih učinkovitih tehnik - strategij učenja in usposobljenosti za samostojno učenje, pridobivanje funkcionalnih izkušenj bralnih, pisnih, računskih in komunikacijskih spretnosti, obvladovanje funkcionalne rabe slovenskega jezika, matematike, računalništva, poznavanje temeljnih naravoslovnih zakonitosti, temeljnih pravic učenca, državljana, delavca, poznavanje ekologije in temeljnih načel delovanja telesa.

Cilji *oblikovanja poklicne identitete* zajemajo širjenje poklicne informiranosti, izdelavo načrta poklicne kariere, funkcionalno rabo strokovnega jezika izbrane poklicne dejavnosti, spoznavanje novih ali prožnih zaposlitvenih možnosti, povezovanje s potencialnimi delodajalci v lokalnem okolju, razumevanje temeljnih sestavnih delavno- pravne zakonodaje in usposobljenost za iskanje zaposlitve.

Cilji *sociokulturnega delovanja* so povezani z oblikovanjem osebnostne identitete. Mednje uvrščamo prevzemanje odgovornosti za svoje ravnanje, povečanje možnosti za

premagovanje manj ugodnih spodbud iz ožjega socialnega okolja, sposobnost samostojnega ravnanja v instituiranih življenjskih položajih, učinkovitejšo izrabo prostega časa, pridobivanje delovnih navad, povečano samozavest, izkušnje ustvarjalnega druženja mladih, pozitivne izkušnje vedenja v skupini, poznavanje temeljnih vidikov nacionalne in širše evropske kulturne identitete ter poznavanje temeljnih možnosti sodobnih medijev in ustvarjalne uporabe medijske kulture.

Posebni programski cilji so povezani s posameznimi projektnimi deli, torej z individualnim učnim projektom, izbirnim projektom, s produkcijskim projektom in interesnimi dejavnostmi.

Projektno učenje za mlajše odrasle traja eno šolsko leto, vsak dan od ponedeljka do petka. Poteka sedem ur na dan. Organizirano projektno delo poteka od septembra pa do junija, julij je namenjen individualnim učnim projektom in interesnim dejavnostim, avgusta pa so po navadi počitnice.

Za sodelovanje v programu se mladi lahko odločijo sami, na priporočilo prijateljev, staršev, svetovalnih delavcev v šolah, centrih za socialno delo, zavodov za zaposlovanje. Vključijo se lahko kadar koli med šolskim letom, prav tako pa lahko iz njega kadar koli izstopijo.

Temeljna oblika dela je projektno učno delo, ki ga sestavljajo:

- izbirno projektno delo,
- produkcijsko projektno delo,
- individualni učni projekti,
- interesne dejavnosti.

Pri **izbirnem projektnem delu** udeleženci ob strokovni in praktični pomoči mentorjev izdelajo projekt, ki temelji na njihovih interesih. Skupaj zasnujejo celotno shemo: od ciljev, nabave materiala, do izpeljave nalog. Mlade navadno najbolj privlačijo: film, gledališče, časopis, video, radio. Izbirno projektno delo večinoma traja od 2 do 3 mesece, tako da udeleženci v enem letu izdelajo 2 do 3 projekte.

Produksijsko projektno delo je povezano z izdelavo izbranega izdelka ali storitve, ki pomeni predstavitev izobraževalne dejavnosti v širšem okolju, hkrati pa se v izdelku izražajo značilnosti lokalnega okolja in razvoja posebnih produkcijskih možnosti nekega regionalnega okolja.

Namen **individualnih učnih projektov** je izpolnjevanje osebnih ciljev udeležencev; to so lahko dejavnosti, povezane s pripravo za nadaljevanje opuščenega šolanja (informiranje o možnostih za nadaljevanje šolanja, izdelava načrta, individualno učenje ter druge s tem povezane dejavnosti – stiki s šolo, dogovor o izpitih, itn.), ali pa so to dejavnosti, povezane z načrtovanjem in oblikovanjem individualne poklicne kariere.

Pri **interesnih dejavnostih** se mladi lahko ukvarjajo z dejavnostmi, ki jih zanimajo: obiski prireditev, razstav, filmov, pogovori z izbranimi gosti, rekreacijske dejavnosti. Odločajo pa se lahko tudi za vsebine, ki so ožje povezane z dopolnjevanjem projektnih nalog.

Ker je delo projektno, v njem ni klasičnih šolskih metod, učnih programov, ocenjevanja, selekcije. Za to obliko smo se odločili na podlagi dejstev, da mlade, ki imajo s klasičnim šolskim delom slabe izkušnje, lažje pritegnemo z neformalnimi oblikami učenja. Ta oblika dela mladim omogoča, da spoznajo svoje želje in se lažje odločajo za nadaljevanje šolanja ali za izbiro zelenega poklica. Hkrati si spet pridobijo izgubljeno samozavest, motivacijo, samospoštovanje, saj sodelujejo v različnih dejavnostih, ki niso tekmovalno usmerjene. Tako lahko vsi doživljajo občutek uspešnosti, koristnosti.

Mentorji se že takoj ob začetku programa posvetijo vsakemu udeležencu, skupaj z njim naredijo individualni načrt, ki ga skuša udeleženec med obiskovanjem programa uresničiti. To je načrt za napredek udeleženca na vseh področjih, ne samo na šolskem, temveč tudi na socialnem, motivacijskem in osebnostnem. Je podlaga za izbiro vseh projektnih dejavnosti v programu, kajti le-te naj bi bile opredeljene s cilji, ki so si jih postavili udeleženci v njem.

Mentorji, ki delajo z udeleženci, imajo ustrezno izobrazbo, predpisano z *Odredbo o smeri vodje mentorske skupine in mentorjev v izobraževalnem programu Projektno učenje za mlajše odrasle*. Poleg tega so opravili *Študijski program za izpopolnjevanje mentorjev v Projektnem učenju za mlajše odrasle*, ki obsega približno 200 ur in vsebuje znanje, s katerim lahko mentorji samostojno opravljajo delo v programu: spoznavanje programa PUM, njegovo izvajanje, poznavanje značilnosti in potreb ciljne skupine, ki se vključuje v program PUM, uporabljanje aktivnih učnih metod, predvsem projektnega učenja, evalvacija in samoevalvacija.

Mladi, ki se za program odločijo, ga obiskujejo brezplačno, kot brezposelni pa imajo tudi ugodnosti, ki jim pripadajo iz tega statusa.

Financiranje programa je razdeljeno tako, da Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport prispeva dve tretjini denarja, tretjino pa si morajo zagotoviti izvajalske organizacije v lokalni skupnosti ali tistih lokalnih skupnostih, iz katerih se mladi vključujejo v program.

3 Spremljanje programa PUM v šolskem letu 2003/04

Poročilo o izvedba programa Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM) v šolskem letu 2003/04 zajema poročilo o spremljanju programa PUM v naslednjih ustanovah:

1. Na Andragoškem zavodu Maribor – Ljudski univerzi, Maribor;
2. V Izobraževalnem centru MOCIS, Slovenj Gradec;
3. V Izobraževalnem centru Memory, Koper;
4. Na Ljudski univerzi Ajdovščina;
5. Na Ljudski univerzi Murska Sobota;
6. Na Ljudski univerzi Radovljica;
7. V SKALI, Celje;
8. Na Zavodu TIN Ljubljana.

Spremljanje programa obsega splošne podatke o izvajalskih organizacijah, mentorjih in udeležencih. Uspešnost v programu smo analizirali glede na temeljne cilje programa PUM. Uporabljena je dokumentacija končnih poročil izvajalskih organizacij programa PUM.

3.1 Izvajalske organizacije

V šolskem letu 2003/04 je program PUM izvajalo osem organizacij, ki so imele skupno 30 mentorjev in mentoric.

Na **Andragoškem zavodu Maribor – Ljudski univerzi** se je program PUM izvajal vse šolsko leto. Izvajali so ga trije mentorji: dve mentorici in mentor. V celotnem šolskem letu je program obiskovalo 43 udeležencev.

V **Izobraževalnem centru MOCIS** v Slovenj Gradcu se je program PUM izvajal vse šolsko leto. Izvajali so ga štirje mentorji: tri mentorice in mentor. V celotnem šolskem letu je program obiskovalo 51 udeležencev, od tega 5 informativno.

V **Izbrazovalnem centru Memory** v Kopru so program PUM izvajali vse šolsko leto. Izvajale so ga tri mentorice in en pomočnik od 1. 1. 04. V celotnem šolskem letu je program obiskovalo 44 udeležencev, od tega 7 informativno.

Na **Ljudski univerzi Ajdovščina** so program PUM izvajali vse šolsko leto. Izvajale so ga tri mentorice. V celotnem šolskem letu je program obiskovalo 31 udeležencev, od tega 11 informativno.

Na **Ljudski univerzi Murska Sobota** so program PUM izvajali vse šolsko leto. Izvajali so ga trije mentorji: dve mentorici in mentor. V celotnem šolskem letu je program obiskovalo 33 udeležencev, od tega 3 informativno.

Na **Ljudski univerzi Radovljica** so program PUM izvajali vse šolsko leto. Izvajale so ga tri mentorice. V celotnem šolskem letu je program obiskovalo 43 udeležencev, od tega 4 informativno.

V **SKALI Celje** so program PUM izvajali vse šolsko leto. Izvajale so ga tri mentorice. V celotnem šolskem letu je program obiskovalo 51 udeležencev, od tega 18 informativno.

V **TIN-u Ljubljana** so program PUM izvajali vse šolsko leto. Izvajalo ga je šest mentorjev: štiri mentorice in dva mentorja. V celotnem šolskem letu je program obiskovalo 61 udeležencev, od tega 14 informativno.

3.2 Udeleženci

V šolskem letu 2003/04 je program PUM obiskovalo 357 udeležencev, od tega 64 informativno, kar pomeni, da so program obiskovali največ teden. Podatki po spolu in starosti za vse udeležence so prikazani v programu, v ostalih analizah so zajeti tisti, ki so program obiskovali dalj časa; teh udeležencev je bilo 293.

Preglednica 1 prikazuje udeležence programa PUM po izvajalskih organizacijah glede na spol in obiskovanje programa.

Preglednica 1: Število udeležencev po posameznih izvajalskih organizacijah glede na spol

Izvajalska organizacija	Udeleženci			Informativno vpisani			Skupaj
	Moški	Ženske	Skupaj	Moški	Ženske	Skupaj	Skupaj
Andragoški zavod Maribor - LU, Maribor	18	25	43				43
Izobraževalni center MOCIS, Slovenj Gradec	27	19	46	2	3	5	51
Izobraževalni center Memory, Koper	26	11	37	4	3	7	44
Ljudska univerza Ajdovščina	17	3	20	5	6	11	31
Ljudska univerza Murska Sobota	15	13	28	3	2	5	33
Ljudska univerza Radovljica	21	18	39	2	2	4	43
SKALA, Celje	13	20	33	12	6	18	51
Zavod TIN Ljubljana	29	18	47	10	4	14	61
SKUPAJ	166	127	293	38	26	64	357

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Iz preglednice razberemo, da so v programu prevladovali moški. Podrobnejši pregled posameznih izvajalskih organizacij pokaže, da so imeli v Celju in Mariboru več deklet kot fantov.

Iz preglednice je razvidno, da le ena organizacija ni imela informativno vpisanih udeležencev, to je Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza. Glede na število vseh udeležencev v šolskem letu 2003/04 je bilo informativno vpisanih 18 odstotkov udeležencev.

3.3 Udeleženci po starosti

Preglednica 2: Udeleženci po posameznih izvajalskih organizacijah glede na starost

STAROST	MB	KP	CE	RAD	MS	AJD	SG	TIN	SKUPAJ
do 15 let	0	0	0	0	0	0	0	0	0
od 15 do 16 let	1	1	3	2	1	0	0	5	13
od 16 do 17 let	4	4	2	5	0	1	0	10	26
od 17 do 18 let	3	8	4	6	2	2	2	6	33
od 18 do 19 let	7	1	12	6	5	2	3	8	44
od 19 do 20 let	4	8	4	5	5	8	4	7	45
od 20 do 21 let	4	3	6	5	2	4	6	8	38
od 21 do 22 let	6	9	8	4	5	1	4	5	42
od 22 do 23 let	4	5	3	4	2	5	6	3	32
od 23 do 24 let	3	2	3	5	5	1	8	3	30
od 24 do 25 let	4	0	2	0	3	0	11	1	21
od 25 do 26 let	3	2	3	0	3	4	2	4	21
26 let in več	0	1	1	1	0	3	5	1	12
SKUPAJ	43	44	51	43	33	31	51	61	357

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Preglednica kaže, da je bilo največ udeležencev starih 19 do 20 let, sledi kategorija 18 do 19 let in za njo kategorija 21 do 22 let. Najmanjše število udeležencev je bilo starejših od 26 let, manjše število udeležencev pa je bilo pri mlajših udeležencih od 15 do 16 leta.

Če podatke primerjamo s šolskim letom 2002/03, vidimo, da je bila takrat prevladujoča starost udeležencev enaka kot v tem šolskem letu, saj so v šolskem letu 2002/03 sledile mlajše starostne skupine.

3.4 Udeleženci po izobrazbi

Naslednja preglednica prikazuje podatke, kateri letnik formalnega izobraževanja in katere izobraževalne programe so udeleženci obiskovali pred vključitvijo v PUM.

Podatki so prikazani le za udeležence, ki so PUM obiskovali dalj časa. Preglednica prikazuje podatke za 293 udeležencev.

Preglednica 3: Število udeležencev glede na izobraževanje in letnik končanega šolanja

Naziv programa	1. letnik	2. letnik	3. letnik	4. letnik	Končal/a	Drugo	Skupaj
osnovna šola						28	28
osnovna šola s prilagojenim prog.						3	3
natakar	2	1	7				10
trgovec	13	7	12		1		33
kuhar	5	1					6
pomočnik peka in slaščičarja		3			1		4
živilec (slaščičar - konditor)	2	1			1		4
živilec (pek)	3	1					4
živilec (mesar)	3	1					4
elektronik	2	1	1				4
frizer	3	3	4				10
strojništvo (oblikovalec kovin)	2	2					4
strojništvo (obdelovalec kovin)	1						1
strojništvo (mehanik vozil)	3	2	3		1		9
strojništvo (strojni mehanik)	3						3
mizar	1	1	2				4
pomočni - k, (ca)	2	4					6
zidar			1				1
kmetijec	2	1					3
cvetličar	2						2
elektrikar	4		4				8
obdelovalec lesa		2					2
tapetnik			4		1		5
konfekcijski tehnik				1			1
slikopleskar	1						1
bolničar	2	2	2				6
šivilja	3	2	1				6
steklar	1		1				2
vrtnar		1					1
šofer (voznik)		2					2
aranžerski tehnik		1		2			3
fotografski tehnik	1			2			3
fino mehanik							0
galanterist							0
poslovni tajnik	2	1	2	1			6
prometni tehnik				1			1
ekonomski tehnik	4	2	4	5			15
plovbni tehnik				1			1
ladijski strojni tehnik							0
tehnik zdravstvene nege	1	2		3			6
turistični tehnik				2			2
elektrotehnik	1	1	2	3			7
gimnazija	2	7	12	9			30
strojni tehnik			2	4			6
industrijski oblikovalec		1					1
živilski tehnik	2	1		2			5
kemik		1					1
upravno-admin. tehnik				2			2
oblikovalec		1					1
tehniška gimnazija	2						2
gostinski tehnik	1		2	2			5
laboratorijski tehnik	1						1
kmetijski tehnik	1			1	1		3
predšolska vzgoja							0
ekonomska gimnazija		1	1	2			4
umetniška gimnazija	1						1
strojništvo (fakulteta)	1						1
računalniški tehnik				1			1
visoka upravna + FDV	1	1					2
ekonomija + PF Maribor	1		1				2
ni podatkov	1			2		1	4
SKUPAJ	83	58	68	46	6	32	293

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Največje število udeležencev je pred prihodom v program PUM obiskovalo prvi letnik izobraževanja (28 odstotkov oziroma 83 udeležencev). Sledijo udeleženci tretjih letnikov (68 udeležencev) in drugih letnikov (58 udeležencev) izobraževanja. Kar velik delež zavzema stolpec drugo (32 udeležencev), ki zajema populacijo z nedokončano osnovno šolo (32 udeležencev) in manjkajočimi zaključnimi izpiti v srednješolskem izobraževanju.

Po pregledu tabele ugotovimo, da je največ udeležencev formalnega izobraževanja obiskovalo srednje poklicne šole, in sicer programe trgovec, natakar, kuhar. Sledijo programi srednjega splošnega in strokovnega izobraževanja; kar 30 udeležencev je iz gimnazijskega programa, 15 iz izobraževalnega programa ekonomski tehnik. Veliko število udeležencev je prišlo v program z nedokončano osnovno šolo. Nekaj udeležencev je obiskovalo nižje poklicno izobraževanje. Malo število udeležencev je pred vključitvijo v program PUM obiskovalo fakultete.

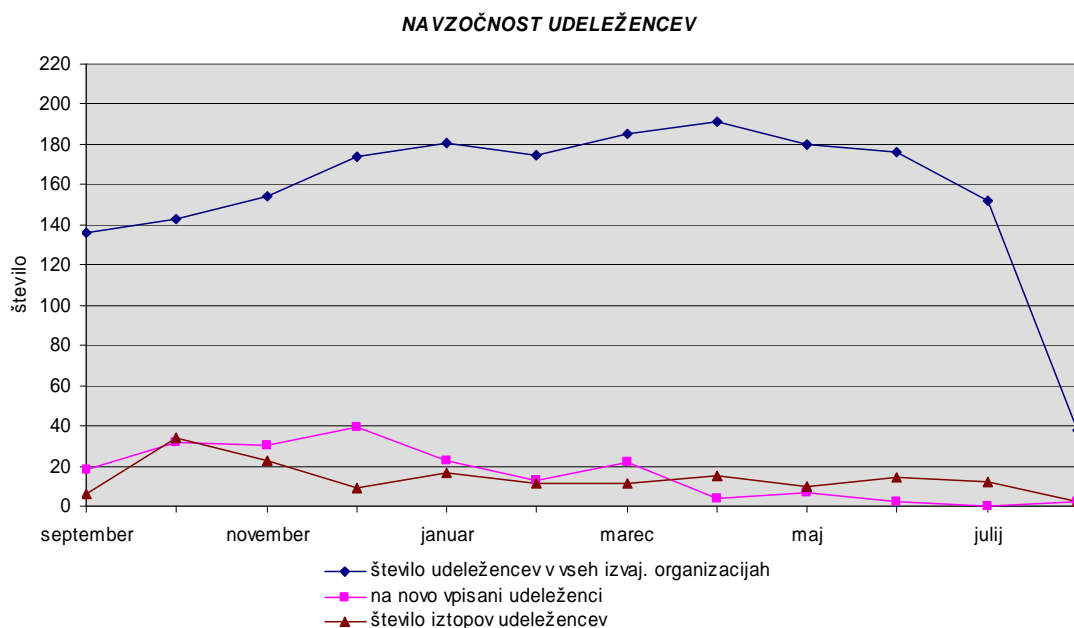
4 Izvedba programa PUM v šolskem letu 2003/04

Podpoglavja podrobneje predstavljajo analizo projektne dela v izvedenih programih v šolskem letu 2003/04. Podrobneje je analizirano izbirno projektno delo, produkcijsko projektno delo, analizirane so interesne dejavnosti in animacijske delavnice, ki so jih izpeljale izvajalske organizacije.

4.1 Udeleženci po prisotnosti v programu

Prikazana je navzočnost udeležencev v programu PUM, in sicer njihovo število po posameznih mesecih, število na novo vpisanih po posameznih mesecih in število tistih, ki so izobraževanje med šolskim letom opustili.

Graf 1: Število udeležencev v vseh izvajalskih organizacijah po posameznih mesecih, število udeležencev, ki so se na novo vključili, in število udeležencev, ki so PUM zapustili

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Število udeležencev se je gibalo med 135 in 190. Od decembra do junija je bilo število udeležencev približno enako (med 170 do 190). Zaradi zaključevanja obiskovanja programa udeležencev se je avgusta število udeležencev zmanjšalo.

Najvišje število na novo vpisanih udeležencev je bilo v decembru 2003, in sicer 39. Med letom je bilo skupno število na novo vpisanih udeležencev 192.

Število udeležencev, ki so iz programa izstopili, je bilo najvišje oktobra, ko je izstopilo 34 udeležencev; domnevamo, da so bili ti vpisani le informativno ali pa so mentorji presodili, da vključitev ni smiselna.

4.2 Analiza projektnega dela

Temeljna metoda v projektnem učenju za mlajše odrasle je projektno delo, njegova poglobljena značilnost je, da temelji na interesih udeležencev. Sami izbirajo teme projektov, skupaj z mentorji izdelajo načrt, določijo metode dela, učne vire in operativne cilje.

Organizacija projektnega učenja se začne z opredelitvijo načrta. Ta vsebuje:

- Izvedbene in izobraževalne cilje projekta,
- izvedbene vsebine projekta,
- izobraževalne vsebine, pri katerih so posebej opredeljene učne metode ter izvajalci in viri za izpeljavo,
- časovni načrt,
- finančno konstrukcijo in
- načrt evalvacije.

Pri izbirnem in produkcijskem delu sta v projektnem načrtu posebej opredeljena še načrt sodelovanja z organizacijami in posamezniki iz lokalnega okolja ter način predstavitve dosežkov projekta.

V nadaljevanju bodo predstavljene značilnosti izvedenih izbirnih projektov, produkcijskih projektov, interesnih dejavnosti ter animacijske dejavnosti v preteklem šolskem letu.

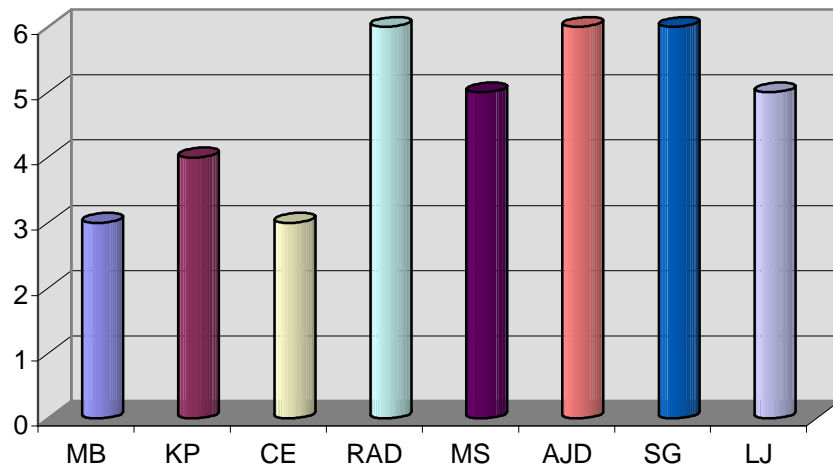

4.2.1 Izbirno projektno delo

Vsebina izbirnega projektne delo temelji na interesnih in aktualnih učnih potrebah udeležencev. Projekti trajajo od enega do treh mesecev, pri njih pa sodelujejo vsi udeleženci. Za projekte je značilno, da jih izpelje posamezna učna skupina samo enkrat. Ob skupnem cilju izbirno projektno delo omogoča zadovoljitev individualnih interesov vsakega posameznika; tako uresničuje čim več raznovrstnih izobraževalnih ciljev. Delo se porazdeli po manjših skupinah, ki se ob zaključku predstavijo okolju.

Graf prikazuje število izvedenih izbirnih učnih projektov po posameznih izvajalskih organizacijah.

Graf 2: Število izbranih učnih projektov po posameznih izvajalskih organizacijah

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Izbirni učni projekti po posameznih izvajalskih organizacijah

V nadaljevanju bodo na kratko prikazani posamezni izbirni učni projekti, njihovo trajanje in glavni dosežki.

Andragoški zavod Maribor –Ljudska univerza

V šolskem letu 2003/04 so izvedli tri izbirne učne projekte.

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
Subkulture (družbena deviantnost)	2 meseca	Spoznajo deviantnost, raziskovanje subkultur z ustreznimi metodami, izdelava brošure »Sub-kulture« s prispevki udeležencev.
Peskovniki	2 meseca	Popis peskovnikov, pregled stanja.
Gradovi na Slovenskem	3 mesece	Fotografiranje, postavitve razstave, priprava kulturnega programa ob otvoritvi razstave in pogostitve (srednjeveški slog).

Izobraževalni center Memory, Koper

V šolskem letu 2003/04 so izvedli štiri izbirne učne projekte.

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
<i>Morska hiša</i>	24.09.2003 - 20.02.2004	Funkcionalna oprema prostorov, vzpostavitev pozitivne skupinske dinamike, uspešna otvoritev in promocija programa PUM.
<i>Mednarodni projekt Leonardo da Vinci/ mobilnost</i>	23.10.2003 - 11.05.2004	Udeležba 4 članov na usposabljanju za picopeka v Italiji, pridobitev poklicne kvalifikacije.
<i>Gradovi</i>	01.03.2004 - 14.05.2004	Seznanjenje s kulturno in etnološko dediščino Istre, izdaja brošure Gradovi v Istri, priprava razstave v Pokrajinskem arhivu v Kopru.
<i>Koprske ulice</i>	14.05.2004 - 04.06.2004	Sodelovanje na Primorskem sejmu v Kopru, priprava materiala za izdajo brošure Koprške ulice - mladi za mlade.

Skala Celje

V šolskem letu 2003/04 so izvedli tri izbirne učne projekte.

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
Časopis BUTN' SKALO št. V	2 meseca	Mladostniki so: <ul style="list-style-type: none"> - prevzemali odgovornosti za svoje ravnanje - pridobivali delovne navade - uporabljali slovenski knjižni jezik - krepili sposobnosti pisnega in ustvarjalnega izražanja - spoznavali organizacije projektne dela: zbiranje idej, načrtovanje faz, izvedba, ovrednotenje - se učili uporabe strokovne literature - spoznavali različne poklice

Informacijska pismenost	Celo leto	<p>Mladostniki so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoznavali razlike med programsko in strojno opremo - se učili prilagajati namizje okolja Windows lastnim potrebam in uporabljati nekaj orodij, ki so pridana k MS Windows - sestavili in oblikovali osnovno besedilo v Wordu, ter uporabljali osnovna orodja za urejanje besedila - se naučili urediti tabelo podatkov v Excelu in iz nje kreirati grafikon za prikaz podatkov - se naučili uporabljati programe za kompresijo podatkov in spoznali uporabo omrežnih sredstev - se naučili najti želene informacije preko vsemrežja ter komunicirati preko elektronske pošte
Vseslovenski projekt Gradovi	2 meseca	<p>Mladostniki so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoznali del svoje širše okolice in gradove v tej okolici - spoznali osnove digitalnega fotografiranja - spoznali način življenja na gradovih in v srednjem veku - spoznavali in okušali srednjeveška jedila

Ljudska univerza Radovljica

V šolskem letu 2003/04 so izvedli šest izbirnih učnih projektov.

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
Pravila	17. 9. 2003-7.10. 2003	<p>Oblikovanje Pravil za preživetje in pravil Jack Pot Aneks k pravilom o drogah (trde droge-individualni program)</p> <p>Razumevanje nujnosti pravil</p> <p>Delavnica o njihovih pravilih</p>
»Opremljanje pum prostora«	24. 9. 2003-4.11. 2003	<ul style="list-style-type: none"> - pripravili načrt, obnovili mizo v kadalnici, jo poslikali - izdelali poličke, pobarvali, in jih pritrdili na steno - izdelali načrt za pridobitev novega prostora, predelna stena, pomoč pri postavitvi stene <p>Obdelava stene (gibsanje)</p> <p>-ureditev novega prostora v računalnico in učno sobo.</p> <p>-pridobivanje delovnih navad, ročnih spretnosti</p>
Pust okroglih ust	2. 2. 2004-24. 2. 2004	<p>Animacija skupine</p> <p>Ideje za izdelavo kostumov za skupinsko masko (zaspanci, zvezde, luna in mož, ki dela sanje</p>

		<ul style="list-style-type: none"> -izdelava kostumov (barvanje, šivanje, ličenje itd.) -organizacija glede udeležbe na povorki predstavitev na povorki 21. 2. 2004 - evalvacija
«Gradovi na slovenskem»	7.1. 2004 - 2.6. 2004	<ul style="list-style-type: none"> -preučevanje srednjega veka in gradov v okolici fotografiranje (zaslonka, čas osvetlitve, ostrina) - naučili so se razvijanje fotografij -spoznali gradove v okolici preučili srednjeveška oblačila - krojenje oblek -izdelali glinene posode -naučili so se pisanja scenarija, igranja priprava scene: -izdelava glasbe, ozvočenje -maketiške spretnosti (izdelava vabil, oglaševanje) - komunikacija z mediji pridobivanje novega znanja, spretnosti, skupinsko delo, komunikacijske spretnosti, pozitivne potrditve itd. izkušnja javnega nastopanja
«Spoznavanje članic EU»	19. 4. 2004- 31.5 2004	<ul style="list-style-type: none"> Delavnica o vstopu Slovenije v EU spoznavanje Evrope na splošno (politična ureditev, gospodarstvo itd. spoznali nove članice EU (zgodovino, prebivalstvo, hrano, navade običaje, politično ureditev, stereotipe itd) Spoznali Litvo, Latvijo, Estonijo, Ciper Malto, Češko, Slovaško, Madžarsko, Poljsko in Slovenijo -Bolj podrobno spoznali zgodovino Slovenije, osamosvojitvev in razloge zanjo .izdelali EU steno (plakat, zastavo grb) -spoznavali evropsko realnost, predsodke, skupno prihodnost
Mladinska izmenjava »LIMITS«	1.6.-5.9.2004	<ul style="list-style-type: none"> -vključitev v skupni projekt Mladina, mladinska izmenjava šestih držav-Nemčije, Italije, Grčije, Francije, Nizozemske in Slovenije (Osterholz-Scharmbeck, 25.7-8.8. 2004) - organizacijski sestanek v Nemčiji - izbor petih mladih -sprejemanje dogovorov - priprave na projekt - fotografiranje stvari, katere imajo radi in , katerih ne marajo -spoznavanje z medijsko kulturo -izkušnja potovanja v tujino - možnost širjenja obzorij, spoznavanje drugih kultur - samostojno ravnanje, delo v skupini

Ljudska univerza Murska Sobota

V šolskem letu 2003/04 so izvedli pet izbirnih učnih projektov.

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
PUM Unikat	3.11.2003 - 31.12.2003	Doseženi so bili vsi zastavljeni cilji
PUM Osebnost	12.1.2004 - 11.3.2004	Doseženi so bili vsi zastavljeni cilji
Šmarnica	16.2.2004 - 6.5.2004	Doseženi so bili vsi zastavljeni cilji
Časopis	15.3.2004 - 14.6.2004	Časopis je bil pravočasno natisnjen
Na odru	1.6.2004 - 26.7.2004	Zaključna prireditev

Ljudska univerza Ajdovščina

V šolskem letu 2003/04 so izvedli šest izbirnih učnih projektov.

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
Kitajske ploščice	27.10. 2002 - 19.3. 2004	Udeleženci so izdelali glinene ploščice in jih poslikali s kitajskimi pisankami.
Maketa – mesto GOGI	19.1. - 19. 3. 2004	Udeleženci so izdelali maketo idealnega mesta.
PUM cd	17. 11. 2003 – 19. 3. 2004	Udeleženci so izdelali instrumente in zaigrali na javni predstavitvi.
Tiskanje majic	1. 4. – 7. 7. 2004	Udeleženci so potiskali majice.
Prazniki v objektivu	1. 12. 2003 – 16. 1. 2004	Udeleženci so se udeležili fotografskega natečaja.
"Imam sosede bogate, jaz pa nimam niti za copate"	5. 4. – 11. 6. 2004	Zastavljen cilj udeleženci niso dosegli.

Mocis, Slovenj Gradec

V šolskem letu 2003/04 so izvedli šest izbirnih učnih projektov.

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
Možgani	08.10.-23.12.2003	Predstavitvev PUMa.
Snežni gradovi kralja Matjaža	23.12.03-2-2-2004	Uspešno sodelovanje v skupini v gradnji snežnih gradov.
Vodič za invalide	28.10.03-3-5-2004	Izdaja vodiča za ljudi, ki imajo težave pri gibanju, ter seznanitev posameznikov z problemi invalidov.
Ureditev prostora	14.1.- 28.1.2004	Sodelovanje pri urejanju prostorov
Razstava gradov na slovenskem	17.2.-31.8.2004	Predstavitvev PUM na razstavi gradov na slovenskem in seznanitev posameznikov z kulturno dediščino.
Skrita kamera	4.3.-9.6.2004	Aktivno sodelovanje pri snemanju in montaži skrite kamere (od ideje do realizacije).

Zavod TIN, Ljubljana

V šolskem letu 2003/04 so izvedli pet izbirnih učnih projektov.

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
Dan odprtih vrat	Oktober-december	Izdelki: ledene sveče, gvatemalske lutke, škatlice za pisarniški material, okraski za novoletno jelko, poslikana stekla, narisani portreti, voščilnice Delavnice, ki smo jih izvedli: portretiranje, fotoportretiranje, poslikava steklenih kozarcev, učenje žongliranja Prodajna razstava izdelkov Udeleženci so bili zelo aktivni tako pri pripravi kot tudi izvedbi projekta.
Prenavljanje kuhinje	Januar-februar	Popleskali smo kuhinjo, zbrusili, polakirali, montirali pohištvo, izdelali mozaik
Gradovi	Marec-maj	V okviru foto delavnice se naučiti fotografiranja, predstaviti svoje delo na razstavi, sodelovanje v vsepumovskem projektu.
Homo find home	Marec-julij	Fotografska razstava, izvedeni in interpretirani intervjuji in ankete, predstavitev le-teh na Gimnaziji Bežigrad, izvedba Hecne olimpiade, priprava trase, organiziranje prenočišč in prehrane (donacije) in izvedba pohoda na morje LJ-KP, napisan scenarij za film, posnet material za film, priprava biltena in priloge k biltenu, MULTIMEDIJSKA PREDSTAVITEV PROJEKTA V KUD France Prešeren; Glavni dosežek je zadovoljstvo udeležencev po prehojeni poti (135 km), novo nastala prijateljstva in razvoj kolegilnosti v skupini.
Peš po slovenski obali	5.-8.6.2004	Prehojena pot 42 km, ogled Luke Koper, ogled solin in Solinarskega muzeja.

4.2.2 Produkcijsko projektno delo

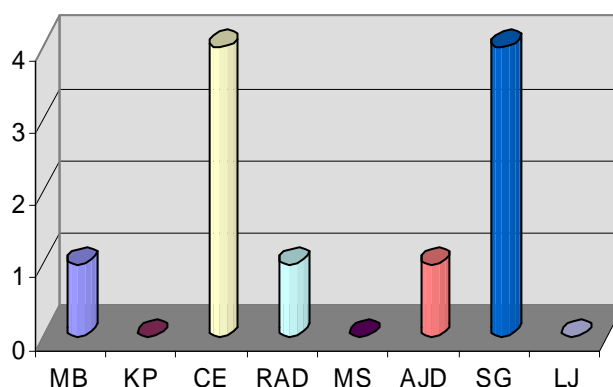
Produkcijsko projektno delo je usmerjeno v spoznavanje novih načinov ustvarjalnosti, uporabe energijsko manj zahtevnih, okolju prijaznih tehnologij, razvijanje možnosti za oživljanje starih in izumirajočih obrtnih tehnologij ter izdelavo predmetov, značilnih za lokalno okolje. V produkcijsko projektno delo lahko uvrstimo tudi različne storitve, ki jih skupine stalno izvajajo za okolje.

Za takšno delo je bistveno, da ima značilnost produkcije stalne, v postopkih ali izdelkih ponavljajoče se tedenske organizacije dejavnosti, kot jo predvideva kurikulum. Dejavnost ni časovno omejena, traja vse šolsko leto ali dlje. Izdelki se med seboj lahko razlikujejo, vendar so narejeni po enotnih tehnoloških in izvedbenih postopkih. Posamezna učna skupina lahko istočasno izvaja več produkcijskih projektov, vendar pa je, kar zadeva organizacijo produkcije posameznega udeleženca, mogoče pričakovati, da se bo posameznik ukvarjal le z eno obliko produkcije. Število produkcijskih projektov je

prepuščeno izvajalski organizaciji, vendar pa mora ta hkrati zagotoviti, da bo vsak produkcijski projekt potekal vse leto.

V izvajalskih organizacijah je produkcijskih učnih projektov manj kot izbirnih. Razlogi za to so predvsem povezani s financami, saj so za produkcijsko učno delo potrebni različni tehnološki pripomočki in stroji, ti pa so dragi in jih izvajalske organizacije ne morejo kupiti. V šolskem letu 2003/04 so v nekaterih organizacijah izvedli več projektov. Izvedene produkcijske projekte prikazuje naslednji graf.

Graf 3: Število produkcijskih projektov po posameznih izvajalskih organizacijah

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Produkcijsko projektno delo po posameznih izvajalskih organizacijah

V nadaljevanju bodo na kratko prikazani posamezni izbirni učni projekti, njihovo trajanje in glavni dosežki.

Andragoški zavod Maribor – Ljudska univerza

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
»Papir«	3 meseci	Kreativni izdelki iz papirja, sproščanje ob ustvarjanju

Skala Celje

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
1. Osnove kuharstva	2x tedensko, vse leto	<ul style="list-style-type: none"> - ustrezne osebne higijene in higijene prostora, kjer pripravljajo hrano - spoznavali delovne pripomočke in posodo. - spoznavali načine obdelave hrane in uporablja strokovne izraze. - znajo pripraviti jed po recepturi in pripraviti

		<p>živila glede na recepturo in število oseb</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravilnega serviranja in normiranja hrane ter jo primernih dekoracij
2. Oblikovanje izdelkov iz tekstila in usnja	2x tedensko, vse leto	<ul style="list-style-type: none"> - so samostojno uporabljali stroje, pripomočke in orodja - opravljali enostavne faze dela - izdelali enostavne uporabne okrasne predmete - izdelali nekatere oblačilne predmete - povezovali teoretično znanje s praktičnim delom
3. Oblikovanje izdelkov iz lesa	2x tedensko, vse leto	<ul style="list-style-type: none"> - so se naučili in samostojno uporabljali pripomočke, orodja in stroje za izpeljavo načrtovanega dela - pridobili osnovne spretnosti za ročno obdelavo lesa - so usposobljeni za enostavnejša dela pri lepljenju, površinski obdelavi in zaščiti lesa - so zmožni samostojne izdelave enostavnih izdelkov
4. Božično novoletni sejem	Oktober – december 2003	<ul style="list-style-type: none"> - so se učili ročnih spretnosti - so razvijali učne navade in vztrajnost pri delu - so razvijali pozitivno samovrednotenje

Ljudska univerza Radovljica

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
1. Miklavževa in božičkova stojnica	22.10-30.11.2003	<p>Razvijanje ustvarjalnosti, ročnih spretnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pridobivanje delovnih navad - spoznavanje novih poklicev - spoznavanje marketinga - naučili so izdelovati voščilnice (različne tehnike), izdelke iz gipsa, barvanje izdelkov, šivanje okraskov, izdelovanje sveč, - naučili so se servietne tehnike - naučili so se speči piškote in kruh - izkušnja prodaje (matematične spretnosti) - javno nastopanje

Ljudska univerza Ajdovščina

NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
PUM dobrote – peka kruha in pice	12. 2003 – 6. 2004	Udeleženci so dnevno pripravljali kruh za malico.

Mocis, Slovenj Gradec

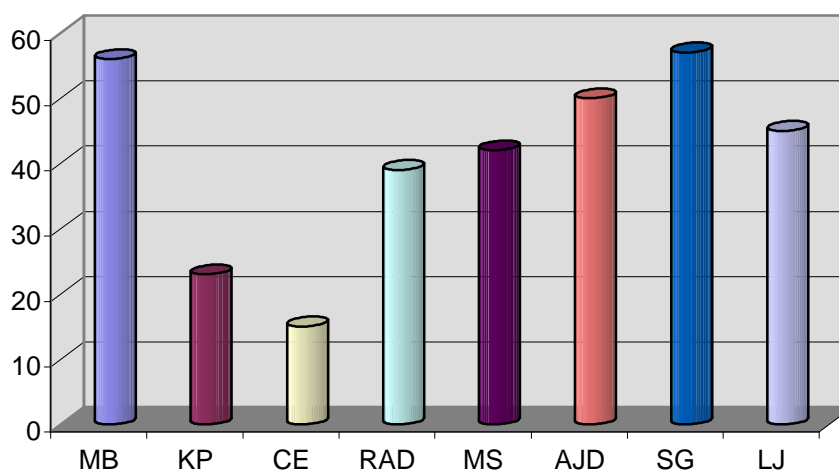
NAZIV	TRAJANJE	DOSEŽKI
Novoletne voščilnice in adventni venčki	24.11.-19.12.2003	Obdaritev strokovnih delavcev
Valentinovo	6.1.-16.2.04	Prodaja
Časopis	10.3.04-10.6.04	Distribucija in predstavitev v Koroškem Pokrajinskem Muzeju Slovenj Gradec Šesta izdaja, naklada 500 izvodov

4.2.3 Interesne dejavnosti

Interesne dejavnosti se smiselno povezujejo z vsebinami, ki jim skupina udeležencev med potekom programa sledi, vendar jih ni mogoče izpeljati ob drugih programih. Njihova vsebina je lahko ožje povezana z dopolnjevanjem projektnih nalog, lahko pa imajo motivacijske, animacijske ali sprostitvene učinke.

V vseh izvajalskih organizacijah so se precej ukvarjali z interesnimi dejavnostmi. Razlikovale so se po vsebini, trajanju in številu sodelujočih udeležencev. Naslednji graf prikazuje število izpeljanih interesnih dejavnosti po posameznih izvajalskih organizacijah.

Graf 4: Število interesnih dejavnosti po posameznih izvajalskih organizacijah

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Vsebina interesnih dejavnosti v posameznih izvajalskih organizacijah lahko razvrstimo v naslednje kategorije:

- športne dejavnosti,
- umetniške dejavnosti,
- ogledi filmov in razprave,
- tematske delavnice,
- kuharske dejavnosti,
- izleti in ogledi,
- obiski kulturnih ustanov in kina,
- ustvarjalne delavnice (ročne spretnosti),
- pogovori z gosti,
- tečaji in krožki,
- dejavnosti povezane z računalništvom in
- predavanja in delavnice, povezane z zdravjem in načinom življenja, ipd.

Navedene interesne dejavnosti so potekale v večjem ali manjšem obsegu skoraj v vseh izvajalskih organizacijah. Trajale so različno dolgo. Obiski kulturnih ustanov, izleti, ogledi, gostje so bili enodnevni. Tečaji, delavnice in umetniške dejavnosti so po večini trajali dlje (nekaj dni skupaj ali enkrat do dvakrat na teden, toda dalj časa). Pri izvajalcih z manj izvedenimi interesnimi dejavnostmi smo opazili, da so bile kontinuirane, mentorji so jih izvajali v daljšem časovnem obdobju, nekatere skozi vse šolsko leto.

4.2.4 Animacijske dejavnosti

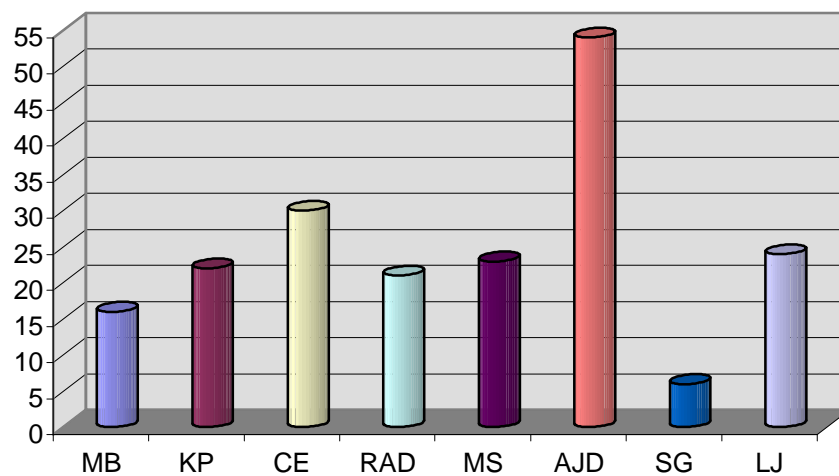
Zelo pomemben del programa PUM so animacijske delavnice. Njihov temeljni namen sta animiranje potencialnih udeležencev in predstavitev programa. Animacija je nenehna spremljevalka vseh dejavnosti in je izredno učinkovita. To je posebno vidno pri javnih predstavitvah projektov.

Dejavnosti na tem področju so zelo raznolike, predvsem stiki z mediji (televizija, radio in časniki). Zelo pomembno vlogo imajo lokalni mediji, saj so ena poglavitnih vzpodbud za morebitne nove udeležence. S programom se poleg medijev seznanijo različne institucije in organizacije (šole, centri za socialno delo, svetovalni centri, policija, združenja in nevladne organizacije). Tako se te organizacije podrobneje seznanijo s programom in ga lahko

predlagajo svojim uporabnikom kot eno mogočih rešitev. Uporabnike teh ustanov mentorji animirajo neposredno.

Vse izvajalske organizacije veliko naredijo za animacijo, posebno na začetku izvajanja programa, ko animirajo potencialne udeležence. Naslednji graf prikazuje število izvedenih animacijskih dejavnosti po posameznih izvajalskih organizacijah.

Graf 5: Število izvedenih animacijskih dejavnosti po posameznih izvajalskih organizacijah

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Najvišje število animacijskih dejavnosti v vsem šolskem letu so izvedli mentorji v Ajdovščini (54) in Celju (30). Ostali izvajalci so izvedli od 6 do 25 dogodkov.

Pri natančnejšem pregledu vsebine animacijskih dejavnosti ugotovimo, da nekatere izvajalske organizacije izvajajo animacijo skozi daljše časovno obdobje. Posledica tega je nižje število animacijskih dejavnosti.

5 Dosežki udeležencev

Temeljni cilj programa je pomagati udeležencem pri pridobivanju izkušenj in znanja, ki bi jim omogočilo uspešno nadaljevanje izobraževanja ali izbrano poklicno pot. Poleg tega je zelo pomemben tudi napredek udeležencev pri pridobivanju funkcionalnega znanja in drugih spretnosti ter pozitivnih izkušenj na področju učenja. Vsa ta znanja so jim v pomoč pri izdelavi poklicne ali zaposlitvene strategije.

Dosežke udeležencev smo razdelili glede na izobraževanje in zaposlitev. Na področju izobraževanja smo udeležence spremljali po dosežkih v formalnem izobraževanju (pridobitev izobrazbe, nadaljevanje šolanja glede na začetno ali prekinjeno izobraževanje ter nadaljevanje šolanja na novo izbranem izobraževanju) ter po dosežkih v neformalnem izobraževanju. Pri zaposlitvi smo udeležence spremljali glede na redno ali honorarno zaposlitev. Udeležence smo spremljali tudi glede na dosežke v formalnem izobraževanju ter pri pridobitvi zaposlitve hkrati.

Z analizo smo zajeli 293 udeležencev (obiskovanje programa dalj časa in ne zgolj informativno).

Preglednica 4: Dosežki udeležencev v formalnem izobraževanju

FORMALNO IZOBRAŽEVANJE	
DOSEŽKI (OB IZSTOPU IZ PUM-A)	ŠT. UDELEŽENCEV
1. Zaključek šolanja – pridobitev izobrazbe	
▪ osnovnošolske	3
▪ nižje poklicne	0
▪ srednje poklicne	7
▪ srednje strokovne	11
▪ srednje splošne	3
▪ drugo _____	0
SKUPAJ	24
2. Nadaljevanje izobraževanja v začetem, a prekinjenem izobraževanju	
▪ osnovnošolsko	15
▪ nižje poklicno	6
▪ srednje poklicno	43
▪ srednje strokovno	30
▪ srednje splošno	21
▪ redni študij	0
▪ drugo _____	2
SKUPAJ	117
3. Nadaljevanje izobraževanja v novo izbrani smeri	
▪ nižje poklicno	3
▪ srednje poklicno	16
▪ srednje strokovno	10
▪ srednje splošno	5
▪ drugo _____	4
SKUPAJ	38
SKUPAJ	179

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Iz preglednice lahko razberemo, da je 179 udeležencev, to je kar **61** odstotka udeležencev doseglo uspeh na področju formalnega izobraževanja. Glede na značilnosti udeležencev, ki prihajajo v program PUM je to visok odstotek. Če primerjamo to število s celotnim številom udeležencev, vključno z informativno vpisanimi udeleženci se ta odstotek zmanjša na 50,1 odstotkov, česar pa seveda ne moremo upoštevati, saj informativni vpis pomeni prisotnost do tedna dni.

Največ – 117 udeležencev je izobraževanje nadaljevalo v smeri, ki so jo opustili pred prihodom v program PUM, 38 udeležencev je izobraževanje nadaljevalo v novo izbrani smeri, 24 udeležencev pa si je v času obiskovanja programa pridobilo formalno izobrazbo.

Naslednja preglednica nam prikazuje dosežke udeležencev na področju neformalnega izobraževanja.

Preglednica 5: Dosežki udeležencev na področju neformalnega izobraževanja

NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE	
Dosežki ob iztopu iz PUM-a	število udeležencev
Jezikovno izobraževanje	42
Računalniško izobraževanje	76
Drugo (prva pomoč, retorika, CPP, ...)	58
SKUPAJ	176

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Iz preglednice je razvidno, da so izvajalci v PUM vključevali tudi neformalno izobraževanje, predvsem v organizirani obliki. Največ je bilo računalniškega izobraževanja, sledijo tečaji in delavnice, 42 udeležencev se je udeležilo jezikovnega izobraževanja.

Naslednja preglednica nam prikazuje dosežke udeležencev na področju zaposlitve (redna in honorarna zaposlitev).

Preglednica 6: Dosežki udeležencev na področju zaposlitve

ZAPOSILITEV	
Dosežki ob izstopu iz PUM-a	število udeležencev
Redna zaposlitev	20
Honorarna zaposlitev	19
Drugo: priložnostna dela	0
SKUPAJ	39

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Iz preglednice je razvidno število udeležencev, ki so v času obiskovanja dobili redno ali honorarno zaposlitev, kar je približno 13,3 odstotkov udeležencev programa PUM. V letu 03/04 si je kar 20 udeležencev poiskalo redno zaposlitev, kar je izredni dosežek programa v primerjavi s prejšnjimi leti. Prav tako je dobilo 19 udeležencev honorarno zaposlitev.

Spremljali smo tudi dosežke udeležencev na področju izobraževanja in zaposlitve. Rezultate prikazuje naslednja preglednica.

Preglednica 7: Dosežki udeležencev na področju izobraževanja in zaposlitve

FORMALNO IZOBRAŽEVANJE IN ZAPOSILITEV	število udeležencev	
	redna zaposlitev	honorarna zaposlitev
Dosežki - pridobljena izobrazba (ob izstopu iz PUM)		
Osnovnošolska	0	1
Nižja poklicna	0	3
Srednja poklicna	3	2
Srednja strokovna	0	5
Srednja splošna	0	2
SKUPAJ	3	13

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Šestnajst udeležencev je hkrati uspešno zaključilo izobraževanje in se tudi zaposlilo. Teh udeležencev je razumljivo manj, kajti večina je bila usmerjena v nadaljevanje izobraževanja, ne pa hkrati v iskanje zaposlitve.

Preglednica 8 nam prikazuje število udeležencev, ki na področju izobraževanja in zaposlitve niso dosegli nobenega cilja.

ŠTEVILO UDELEŽENCEV, KI OB IZSTOPU IZ PUM-a NISO DOSEGLI NOBENIH CILJEV	število udeležencev
SKUPAJ	55

Vir: Zaključna poročila izvajalskih organizacij za š. l. 2003/04

Število udeležencev, ki niso dosegli nobenega od ciljev na področju formalnega izobraževanja ali zaposlitve, je 55, kar je 19 odstotkov vseh udeležencev.

5.1 Osebnostnosocialno področje

Mentorji so ob zaključku šolskega leta podali splošno oceno o napredovanju udeležencev na osebnostnosocialnem področju. Njihova opažanja lahko strnemo v naslednja področja:

- medsebojna solidarnost,
- samopomoč,
- socialna komunikacija,
- vedenje v skupini,
- sprejemanje različnosti,
- uvid v različna možna razmišljanja in poglede na probleme,
- reševanje osebnih težav,
- izboljšanje komunikacije,
- izboljšana samopodoba,
- delovne in učne navade,
- motivacija za delo v programu in izobraževanje,
- strpnost, tolerantnost, sprejemanje drugačnosti,
- povečana samoiniciativnost,
- prevzemanje odgovornosti za lastna dejanja,
- nastopanje v javnosti,
- nove izkušnje na področju multikulturalnosti.

Če sklenemo ugotovitve o dosežkih udeležencev, lahko rečemo, da je bila izpeljava programa PUM v šolskem letu 2003/04 zelo uspešna. Na področju formalnega izobraževanja je kar 61 odstotka udeležencev zaključilo izobraževanje ali pa so ga nadaljevali.

Zaposlovanje je bilo v šolskem letu 2003/04 nekoliko manj uspešno, saj si je v času obiskovanja programa našlo zaposlitev 13,3 odstotkov udeležencev. Poudariti pa moramo, da je temeljni cilj programa nadaljevanje izobraževanja.

Določeno število udeležencev (55) pa v času obiskovanja programa PUM ni doseglo nobenega cilja.

Vsi mentorji so se strinjali, da so udeleženci v času obiskovanja programa pomembno napredovali tudi na osebnostnosocialnem področju.

6 Sklepne ugotovitve

Analizo programa PUM v šolskem letu 2003/04 lahko strnemo v naslednje ugotovitve.

V šolskem letu 2003/04 je program PUM izvajalo osem izvajalskih organizacij, in sicer:

1. Andragoški zavod Maribor –Ljudska univerza, Maribor;
2. Izobraževalni center MOCIS, Slovenj Gradec;
3. Izobraževalni center Memory, Koper;
4. Ljudska univerza Ajdovščina;
5. Ljudska univerza Murska Sobota;
6. Ljudska univerza Radovljica;
7. SKALA, Celje;
8. Zavod TIN Ljubljana.

Z udeleženci je v vseh osmih izvajalskih organizacijah delalo 30 mentorjev in mentoric. Program je v celotnem šolskem letu obiskovalo 357 udeležencev, od tega 293 redno, ostali so bili vpisani zgolj informativno, kar pomeni, da so PUM obiskovali največ en teden. Za slednje so prikazani podatki o spolu in starosti. Za preostalih 293 udeležencev, ki so program obiskovali dalj časa, smo zbrali podatke o vrsti izobraževanja, ki so ga obiskovali pred vključitvijo v program, ter njihove dosežke.

Med 293 udeleženci je bilo 166 fantov in 127 deklet. S tem se nadaljuje gibanje, ki smo ga opazili tudi v preteklih šolskih letih, da v programu PUM prevladujejo fantje.

Starost udeležencev:

do 15 let	0
od 15 do 16 let	10
od 16 do 17 let	18
od 17 do 18 let	26
od 18 do 19 let	35
od 19 do 20 let	35
od 20 do 21 let	34
od 21 do 22 let	34
od 22 do 23 let	26
od 23 do 24 let	28
od 24 do 25 let	19
od 25 do 26 let	18
26 let in več	10

Prevladovali so udeleženci, stari od 18 do 22 let, sledijo udeleženci od 23 do 24 let, ter od 17 do 18 let in od 20 do 21 let.

Starost, ki je v programu prevladovala "od 17 do 23 let" je pričakovana. V program se sicer vključujejo mladi med 15 in 25 letom, vendar je, če upoštevamo, da največ udeležencev opusti izobraževanje v prvem in drugem letniku srednješolskega izobraževanja in da se večina mladih, ki opusti izobraževanje, ne vključi v PUM takoj, je takšna starost predvidena.

Če pa starost primerjamo z načrtovano starostjo udeležencev v programu PUM, ki predvideva večino udeležencev starih od 16 do 19 let, vidimo, da ta domneva ne drži. Po triletnem spremljanju starosti udeležencev je njihova povprečna starost višja, kot jo predvideva program.

Izobrazba udeležencev je zelo raznolika. Med 293 udeleženci je statistika izobraževanja naslednja:

- 31 udeležencev je pred prihodom v PUM obiskovalo osnovno šolo;
- 83 udeležencev je obiskovalo 1. letnik izobraževanja;
- 58 udeležencev je obiskovalo 2. letnik izobraževanja;
- 68 udeležencev je obiskovalo 3. letnik izobraževanja;
- 46 udeležencev je obiskovalo 4. letnik izobraževanja;
- 4 so obiskovali fakulteto;
- 6 jih je končalo srednjo šolo;
- za 4 udeležence ni podatka.

Analiza posameznih programov po letnikih izobraževanja pokaže, da je po številu udeležencev v drugem letniku prevladoval program gimnazije, v tretjem letniku pa program trgovcev.

Izobrazbena sestava udeležencev programa PUM je glede na predvideno strukturo, navedeno v programu PUM, pričakovana. Le ta predvideva dve skupini udeležencev:

- udeležence z nedokončano ali s končano osnovno šolo in
- udeležence z nedokončano poklicno, strokovno ali splošno srednjo šolo.

Število udeležencev, ki so obiskovali program, je bilo ves čas približno enako. Giblje se med 136 in 191 udeleženci. Upad števila udeležencev opazimo avgusta. Udeleženci, ki so se v program vključevali med šolskim letom, največ jih je bilo decembra (39). Ostale mesece je bilo število na novo vpisanih udeležencev dokaj konstantno in se je gibalo med 2 in 32. Število udeležencev, ki so opustili program, je bilo najvišje oktobra, in sicer 34, kar lahko povežemo z informativno vpisanimi udeleženci, ki so bili vpisani v PUM le nekaj dni, potem pa se za obiskovanje niso odločili, za nekatere pa so mentorji presodili, da vključitev ni smiselna. Ostale mesece se število izstopov giblje med 6 in 23.

Glede na število izvajalskih organizacij in velikost skupin je število udeležencev v šolskem letu 2003/04 pričakovano in ustreza predpisanemu normativu.

V šolskem letu 2003/04 so v PUM-u uresničili 38 izbirnih učnih projektov, ki so bili različni po vsebini in trajanju. Trajali so do enega tedna, več mesecev in tudi vse šolsko leto. V izvajalskih organizacijah so uresničili tudi 11 produkcijskih projektov.

V šolskem letu 2003/04 je bilo izpeljanih veliko število interesnih dejavnosti. Po vsebini jih lahko razvrstimo v:

- športne dejavnosti,
- umetniške dejavnosti,
- ogleda filmov in razprave,
- tematske delavnice,
- kuharske dejavnosti,
- izlete in ogleda,
- obiske kulturnih ustanov in kina,
- ustvarjalne delavnice (ročne spretnosti),
- pogovore z gosti,
- tečaje in krožke,
- dejavnosti, povezane z računalništvom in
- predavanja in delavnice, povezane z zdravjem in načinom življenja, ipd.

Nekatere interesne dejavnosti so izvajalske organizacije organizirale kontinuirano (enkrat do dvakrat na teden skozi vse šolsko leto).

V vseh izvajalskih organizacijah je potekala intenzivna animacijska dejavnost, število izvedb le te se je gibalo do 54, skupno število animacijskih dejavnosti je 196.

Iz preglednice lahko razberemo, da je 179 udeležencev, to je kar **61** odstotka udeležencev doseglo uspeh na področju formalnega izobraževanja. Glede na značilnost udeležencev, ki prihajajo v program PUM, je to visok odstotek. Največ – 117 udeležencev je izobraževanje nadaljevalo v smeri, ki so jo opustili pred prihodom v program PUM, 38 udeležencev je izobraževanje nadaljevalo v na novo izbrani smeri, 24 udeležencev pa si je v času obiskovanja programa pridobilo formalno izobrazbo.

Dobri rezultati so bili doseženi na področju neformalnega izobraževanja, predvsem na področju učenja tujih jezikov in računalniškega opismenjevanja.

Iz preglednice je razvidno število udeležencev, ki so v času obiskovanja dobili redno ali honorarno zaposlitev, kar je približno 13,3 odstotkov udeležencev programa PUM. V letu 03/04 si je kar 20 udeležencev poiskalo redno zaposlitev, kar je izredni dosežek programa v primerjavi s prejšnjimi leti. Prav tako je dobilo 19 udeležencev honorarno zaposlitev.

Število udeležencev, ki niso dosegli nobenega od ciljev na področju formalnega izobraževanja ali zaposlitve je 55, kar je 18,7 odstotkov vseh udeležencev.

Vsi mentorji so se strinjali, da so udeleženci v času obiskovanja programa pomembno napredovali tudi na osebnostnosocialnem področju.

Lahko sklenemo, da so bili cilji PUM-a uresničeni. Posebno veliko udeležencev je doseglo temeljni cilj – nadaljevanje šolanja. Glede na značilnost udeležencev, ki se vključujejo v PUM, so ti dosežki zelo dobri.

Poročilo o spremljavi programa PUM v šolskem letu 2003/04 lahko sklenemo z ugotovitvijo, da so tako kratkoročni kot tudi dolgoročni učinki programa PUM izredno dobri, saj v času obiskovanja programa več kot polovica udeležencev dosega cilje na področju formalnega izobraževanja, dolgoročno pa se odločajo za nadaljnje šolanje ali pa se zaposlijo.